

Môže sudca na Slovensku spáchať trestný čin a vyhnúť sa potrestaniu v dôsledku súčasnej právnej úpravy imunity? Samozrejme, že nemôže. Stačí, aby bol predmetný trestný čin vyšetrený zákonným spôsobom a tak, ako hociktorý iný občan, sa musí zodpovedať pred súdom. A môže mu byť uložený trest v prípade preukázania spáchania trestného činu.

Jediný rozdiel medzi sudcom a ostatnými občanmi je v tom, že ak chce sudcu obviňovať polícia, musí predložiť návrh najskôr na generálnu prokuratúru, ktorá ho následne predloží ústavnému súdu.

Za 20 rokov bola odsúdená iba päť sudcov

Na prvý pohľad sa môže zdať, že je to komplikovanejší spôsob, ale je to iba ochrana ústavného práva každého občana na zákonného sudcu a ochrana sudcov pred svojvôľou represívnych zložiek štátu. Súdny musí rozhodovať aj o verejnej správe, v sporoch s ministerstvami i s policiou, s lobistickými a so záujmovými skupinami či nadnárodnými koncernami. Nakoľko je Slovensko, v porovnaní napríklad s Veľkou Britániou, Nemeckom a Francúzskom, iba 20-ročnou trhovou demokraciou a vzťahy v silových zložkách štátu sa stále vyvíjajú, nie sú dostatočne kontrolované, nemôžeme ešte do slovenských pomerov „premietnuť“ model z iných krajín, kde je možnosť zneužitia stíhania sudcov minimálna.

Ak vývoj v spoločnosti poukazuje na to, že právny stav už dostatočne neupravuje a nevystihuje situácie v spoločenských vzťahoch, je potrebná zmena zákonov alebo ich celková reforma. Nastal v spoločnosti taký stav, kedy prokuratúra alebo ústavný súd bránia ob-

OCHRAŇUJE ICH NAJMÄ PRED SVOJVÔĽOU POLITIKOV A REPRESÍVNYCH ZLOŽIEK ŠTÁTU. KAŽDÚ ŽIADOSŤ NA STÍHANIE SUDCU MUSÍ NAJPRV PRESKÚMAŤ ÚSTAVNÝ SÚD. NA SLOVENSKU JE TO ZATIAĽ NAJLEPŠIA ZÁRUKA VOČI RIZIKU, ABY MINISTER VNÚTRA A POLÍCIA NEZNEUŽÍVALI STÍHANIE SUDCOV.

Prečo majú sudcovia imunitu?

Štefan Harabin, predseda Najvyššieho súdu Slovenskej republiky
Foto: archív

jasneniu trestných činov, z ktorých sú podozriví sudcovia? Zneužívajú sudcovia ochranné mechanizmy a páchajú trestnú činnosť? Odpoveď je jednoznačná - štatisticky zo skupiny obmieňajúcich sa približne 1500 sudcov bola za posledných 20 rokov odsúdená približne päť sudcov. To je neuveriteľne dobrá štatistika.

Takže neexistuje žiadna objektívna spoločenská objednávka tento stav meniť, možno by stálo za úvahy zmeniť systém predkladania žiadostí o stíhanie sudcov na ústavný súd, prípadne stanoviť jasnejšie pravidlá. Ale treba sa vyvarovať situácii aká nastala po zrušení tzv. priestupkovej imunity u sudcov. Sudcovia boli totiž špeciálne trestaní pred disciplinárnymi súdmi, a to dokonca aj za dopravné priestupky, a v prípade stíhania prišli o 13-ty plat. Postupne sa tieto prísne kritéria uvoľňovali a dnes sa už sudcovia nemusia báť, pretože štandardné tresty za priestup-

ky sú pre občanov podstatne miernejšie ako tie, ktoré platili pre sudcov pred zmenou. Rovnako zmena z pera Lucie Žitňanskej vo vytváraní disciplinárných

Štefan Harabin, predseda Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

senátov, čím spôsobila ich znefunkčnenie na viac ako rok. Alebo zmiernenie trestov napríklad za chyby, ktoré zapríčinili, že na slobodu sa dostávajú obžalovaní z vražd, spôsobilo pokles disciplíny v sudcovskom zbore.

Schizofrénia tretieho sektora

Považujem za potrebné uviesť, že som skalopevný zástupca zásady, podľa ktorej sú si pred zákonom rovní všetci občania. Ako sudca s viac ako 30-ročnou praxou nepotrebujem žiadne výhody. Ale nepochopím vyjadrenia tretieho sektora. Na jednej strane chcú, aby sudcov mohol stíhať hociktorý vyšetrovateľ na Slovensku bez súhlasu ústavného súdu, na druhej strane si uvedomujú, že je to „cesta do pekla“, ako to označila známa „znalkyňa pomerov všetkého druhu“ na Slovensku pani Zuzana Wienk 4. februára 2013 pre denník Hospodárske noviny. Natolko si už aj ona uvedomuje nebezpečenstvo, že je to cesta ako sa účelovo zbaviť akéhokoľvek zákonného sudcu.

Môj názor je verejne známy. Súčasny stav, keď každé stíhanie sud-

pred voľbami urobil z vyšetrovania prípadov vlastnú predvolebnú estrádu. Nečudoval by som sa, keby odhalil papierovo každý zločin na Slovensku za uplynulých 20 rokov, aj ten čo sa nestal...

Na záver treba opäť poukázať na štatistiku. Za posledných 10 rokov bolo voči slovenským sudcom podaných približne 20 podaní na ústavný súd. Polovica z nich dostala zelenú, časť podaní polícia stiahla a ostatné neprešli. Diskutujme o súčasnom nastavenom systéme, ale prečo rušiť právnú istotu účastníka na zákonného sudcu? Ak existuje podozrenie, že sudca spáchal trestný čin, nech sa prešetří. Ale sudca môže zatiaľ existovať ako sudca, môže pojednávať naďalej a to je podstatné. Ak by tento mechanizmus padol, sudca by bol možno predčasne obvinený, a to by bola chyba. Koľko by bolo takýchto chýb pred voľbami, ak by minister vnútra potreboval zakryť napríklad vlastné predražené nákupy informačnej techniky, vozového parku, prieskumy verejnej mienky? Minister vnútra by potom s policajným prezidentom naozaj ovládli tretiu moc v štáte - nezávislé súdnictvo. Dnes máme šťastie, že tieto posty obsadili osoby, ktoré netúžia chorobne po moci, ale nemusia to takto byť vždy. **D**